

Vereniging Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

Kroniek van Nieuw Guinea
prof. dr. René Hoksbergen

pag. 18 t/m 19

Nieuwsbrief
24e jaargang nr. 78 - Augustus 2024

Colofon

De doelstelling van de vereniging Nederlands Nieuw-Guinea militairen 1945-1962 is het bevorderen van de contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw Guinea. Het de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van de militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden.

Beschermheer:

Generaal - majoor der Fuseliers b.d. Leen Noordzij

Adviseur:

Kolonel L. Habraken b.d.

Voorheen directeur van het Veteranen instituut

Ereleden:

A.S. Poortvliet

H. Willemsen

A. Dielemans †

C. Aarts †

Leden van Verdienste:

J. Peperkamp, H. Vos, A.J. Bouterse, A. Meurs, J.C. van Gils,

E. van Tuijl en D. Breeuwer

Bestuur:

M.P. Leijs voorzitter,

J.H. van Hensbergen penningmeester en redactie Nieuwsbrief

C van Vliet organisatie Reünie

Website: www.vnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen.

Mail: info@vnngm.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hiervoor van tevoren door de redacteur schriftelijk toestemming is verleend en de bron duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties en zijn als zodanig beschermd. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur/of redactie weer en zij kunnen daarvoor niet aansprakelijk worden gesteld. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of te redigeren.

**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 79:
15 Oktober 2024**

Van de voorzitter.

Sobats

In mijn voorwoord van februari sprak ik de hoop uit dat het u allen goed mag gaan in 2024 en blijf gezond. Dus daarom vraag ik ,alles goed met jullie?? Ik hoop van wel.

We hebben in april een geweldige leuke reünie gehad. Het was weer gezellig. Zoals bekend was dit de laatste reünie op twee dagen. Door de terugloop van het aantal leden en mogelijk daardoor ook de lagere opkomst voor deelname aan de reünie heeft het bestuur besloten **de reünie voor 2025 op 1 dag te houden** t.w. op woensdag 9 april. Deze maatregel is tevens ook een kosten besparing wat voor de vereniging zeer welkom is. Noteer deze datum in uw agenda. We gaan er weer iets moois van maken. Het kan ook een hernieuwde kennismaking zijn tussen de mannen die jarenlang gescheiden, woensdag en donderdag, naar de reünie kwamen.

Na de reünie volgt altijd de doden herdenkingen op 4 mei nationaal en regionaal gevolgd door 5 mei de bevrijdingsfeesten in Wageningen. Wij namen zoals andere jaren deel aan het defilé van de vrijheid. De organisatie was goed te noemen en de weersomstandigheden waren prima. De opkomst van de leden voor deelname aan het defilé was wederom aan de lage kant. Een peloton samenstellen was voor de detachementscommandant een uitdaging maar hij kreeg het weer voor elkaar. Het was een geweldig feest en een mooi defilé. Duizenden mensen langs de route dat belooft wat voor volgend jaar dan is het immers 80 jaar vrijheid.

In mijn voorwoord van februari deed ik een oproep voor deelname aan de ALV op woensdag 5 juni maar dat heeft niet het gewenste succes opgeleverd. De opkomst was niet groter dan voorgaande jaren. Jammer, Jammer De jaarlijkse Veteranendag op het Malieveld was druk warm en dorstig. De organisatie had kennelijk de slechte kritiek van vorig jaar zich aangetrokken want het was nu duidelijk beter geregeld. Meer tappen en de blauwe hap was smaakvoller dan vorig jaar. Het nieuwe betalingssysteem liep niet zoals bedacht was maar oké volgend jaar hopelijk beter. Voor nu, op naar een welverdiende vakantie Geniet ervan. Eerstkomend rendez-vous zaterdag 7 september Roermond en 12 september Papoea herdenking in Bronbeek.

Met veteranen groet,
Uw voorzitter Rinus Leijts

Inhoudsopgave

Van het bestuur

pag. 3 t/m 10

Wij gedenken / Rectificatie

pag. 3

Papoea strijders herdenking 2024

pag. 4

Reunie was voor de laatste keer op 2 dagen

pag. 5 t/m 6

Aankondiging reunie 2025

pag. 6

Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden

pag. 8 t/m 23

Een marineman in hart en nieren

pag. 8 t/m 12

Passie voor een vergeten bataljon

pag. 13 t/m 15

Bladeren. Luisteren

pag. 16 t/m 17

Kroniek van Nieuw Guinea

pag. 18 t/m 19

Foto's reünie 2024

pag. 20

Wij gedenken

Met eerbied en in gepaste stilte brengen we een laatste eresaluut aan:

H.L.M. Dankers	Groningen	7 januari 2024
H.B. Marissink	's Heerenberg	13 januari 2024
S. Heinsma	Steggerda	8 februari 2024
L.C. Osinga	Nieuwerkerk a/d IJssel	9 februari 2024
J. Agterdanbos	Dieren	14 maart 2024
J.J. Douwes	Oosterland	1 april 2024
A.F.G. van Dijk	Etten-Leur	9 april 2024
H. Leijenhorst	Garderen	22 april 2024
J. Gorter	Vijfhuizen	3 mei 2024
J. Hoes	Nieuwleusen	6 mei 2024
P.R. Blogg	Ouddorp,	
B. van Riet	Den Haag	11 mei 2024

Rectificatie

In Nieuwsbrief 77 werd het overlijden vermeld van W. de Vries uit Marum. Helaas werd hierbij een ernstige vergissing gemaakt. Sobat Willem de Vries is gelukkig nog onder ons.

De redactie maakt excuus voor deze bijzonder nare fout.

12 September

Locatie landgoed Bronbeek te Arnhem

Aanvang ceremonie 12.00 uur bij het monument

Welkom door voorzitter VNGM Rinus Leijs

Welkom door de ceremoniemeester Kapitein Hans de Noord

12.10 uur Toespraak door Kolonel Gerard van Kuijck. Commandant Koninklijk Tehuis Oud-militairen en Museum Bronbeek

12.45 uur *Oproep door de ceremoniemeester voor hen die een krans of bloemen leggen.

Na dit deel van de ceremonie vraagt de ceremoniemeester de Commandant van Bronbeek om het defilé te openen waarna de bezoekers kunnen volgen.

Op het landgoed is de mogelijkheid om in Restaurant KUMPULAN van een lunch te genieten. Deze lunch is op eigen kosten. Reserveren hiervoor is gewenst.

Restaurant Kumpulan telefoon 026 364 9294 of info@kumpulan.nl

Informatie voor het leggen van een krans of bloemstuk

- Wilt U een krans of bloemstuk bij het monument leggen namens een organisatie dan vragen we U dit uiterlijk 31 augustus te willen doorgeven. info@vnngm.nl

Geef hierbij duidelijk de naam van uw organisatie en legger(s) van de krans of bloemstuk door.

U dient zelf te zorgen voor de krans of bloemstuk.

**We vragen de krans of bloemstuk te willen afgeven om (uiterlijk) 11.45 uur bij de tafel die in de buurt van het monument is geplaatst. Na de afroep van de naam van uw organisatie en naam krans/bloemstuk leggen wordt deze dan door een militair van de Delta compagnie van het 45e Ponsler Infanterie bataljon RIOG, weer aangereikt*

Reünie was voor de laatste keer op twee dagen

Het idee op zich was best wel even wennen. Onze jaarlijkse bijeenkomst in 't Harde was, zo deelde voorzitter Rinus Leijs in zijn openingswoord mee, is voor de laatste keer op twee dagen gehouden. Volgend jaar niet meer apart op de woensdag voor het 6e Bataljon Infanterie en op de donderdag voor alle andere krijgsmachtonderdelen. Nee, komend jaar zal de dag om bij te praten voor alle leden plaatsvinden op woensdag 9 april 2025 (zie de aankondiging onder dit artikel)

Maar dit keer was het dus nog op woensdag 17 en donderdag 18 april 2024. Zoals gebruikelijk, de laatste jaren, mochten we met eigen vervoer ook gewoon het kazerneterrein op om in de buurt van de kantine te parkeren. Overigens kwamen de twee poortwachters niet naar buiten. Je moest je eerst melden aan het loket. Iets wat overigens pas duidelijk werd zodra je was opgereden tot aan de slagboom. Kortom, de nodige toestanden. Je moest achteruitrijden, je auto ergens wegzetten, dan melden en legitimeren en vervolgens opnieuw opstellen voor de slagboom die dan na nog wat wachten werd opgedaan. Trouwens, dat achteruitrijden was natuurlijk niet bepaald een bezigheid waar onze leeftijdsgroep op zat te wachten. Maar goed, iedereen bereikte uiteindelijk wel de plaats van bestemming. Gezien het feit dat het aantal leden, aldus de Nieuwsbrief nr. 77, is gedaald tot 544 was de deelname zeker niet slecht te noemen. Voor de woensdag hadden zich 237 leden aangemeld. En voor de donderdag waren dat er 145.

In zijn openingswoord ging de voorzitter uiteraard in op het teruglopende ledental. Hij deelde mee dat hierover op de algemene ledenvergadering uitgebreid zal worden gesproken. Na het welkomstwoord verklaarde Cor van Vliet de bar voor geopend en kon er naar hartenlust worden bijgepraat.

Het was trouwens alweer de

vierde keer op rij dat de reünie gratis was.

Waarschijnlijk zal dat volgend jaar niet meer het geval zijn aangezien voorzitter Leijs vertelde dat door de reeds genoemde terugloop van leden, vooral moet worden bekeken hoe de financiën op orde kunnen worden gehouden. "Maar wat mij betreft blijven we deze reünie nog wel een paar jaar organiseren", aldus Louis van Driessen die in Sorong diende. Hij was de man die zowat alle Sorong veteranen wist op te sporen.

Ook Merauke veteraan Kees van de Peppel mag de bijeenkomsten in 't Harde graag bijwonen. "De D compagnie is in 't Harde altijd goed vertegenwoordigd. De verhalen van toen blijven boeien", concludeert hij. Zelf heb ik mijn eigen periode in Merauke via een aantal afleveringen in de Nieuwsbrief beschreven.

Ik heb daar heel veel reacties op ontvangen.”

Overigens had Rinus Leijs in zijn welkomstwoord ook nog opgemerkt dat er deze dag een aantal aangemelde veteranen hadden moeten afzeggen. “Daaronder ook een aantal sobats uit Sorong”, aldus Rob van Santen die diende in de stafcompagnie van Sorong. “Die jongens zijn naar de begrafenis van Atze van Dijk. Inderdaad precies op de dag die hij altijd zo graag bijwoonde wordt hij vandaag begraven.”

Atze was bij velen van ons bekend als de man met de rode pet. De laatste jaren was al min of meer zichtbaar dat zijn gezondheid achteruitging. Maar hij was toch altijd weer aanwezig.”

Na de altijd weer voortreffelijk rijstmaaltijd volgde een optreden van de SWITS band. Opmerkelijk toch dat de organisatie van de reünie er altijd weer in slaagt om optredens van hele goede bandjes vast te leggen.

Aankondiging reünie 2025

Woensdag 9 april 2025

Lt. Kol. Tonnet kazerne

1. Echos Home Den Helder

Schapendijkje 8
1782 TG Den Helder
Gastvrouw: Petra Sablerolle
0223-655 066
denhelder@echos.nl

2. Echos Home Havelte

Johannes Postweg 5
7973 JB Darp
Gastheer: Han Mennink
0521-341297
havelte@echos.nl

3. Echos Home Ermelo

Leuvenumseweg68
3852 AS Ermelo
Gastvrouw: Marieke van de Goor
0341-552830
ermelo@echos.nl

4. Echos Home Harskamp

Otterloseweg 12a
6732 BS Harskamp
Gastvrouw: Lucy Borgers
0318-453060
harskamp@echos.nl

5. Echos Home Schaarsbergen

Deelenseweg 28
6816 TS Schaarsbergen
Gastheer: David Mammen
026-4430487
schaarsbergen@echos.nl

Stichting ECHOS homes is een professionele welzijnsorganisatie die oog heeft voor het welzijn van militairen, veteranen en hun thuisfront en initiatieven ontplooit om het welzijn van hen te bevorderen, in binnen- en buitenland

6. Echos Home Rotterdam

Toepad 110
3063 NJ Rotterdam
Gastheer: Ad Muilwijk
010-2429910
rotterdam@echos.nl

7. Echos Home Oirschot

Eindhovenesdijk 33
5688 GN Oirschot
Gastheer: Roel Willemsen
040-2904515
oirschot@echos.nl

8. Echos Home Baan 41

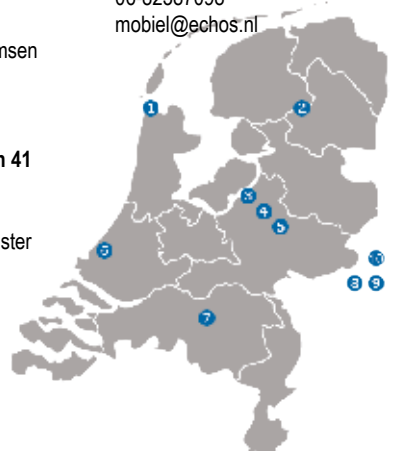
Winsenerstrasse 1
29303 Bergen Hohné
Gastheer: Johnny Puister
06-82387098
Baan41@echos.nl

9. Echos Mobiel

Quellenweg 12
47638 Straelen, Dld
Gastheer: Johnny Puister
0049-1752401474
mobiel@echos.nl

10. Echos Home Litouwen (eFP)

Gastheer: Johnny Puister
06-82387098
mobiel@echos.nl

Terugblikken met Ton van Eijk

door Ed van Tuijl

Vlaardingen – Ton van Eijk werd geboren en groeide op in Schiedam. Langs de Nieuwe Waterweg. Dagelijks het panorama van aankomende en vertrekkende zeeschepen. Geen wonder dat hij van jongs af aan wat had met de scheepvaart.

“Waarschijnlijk is dat zo”, beaamt hij. “Want toen ik mijn oproep kreeg om te keuren voor de militaire dienst wist ik al voor honderd procent zeker dat ik naar de marine wilde. Dat gaf ik duidelijk aan en een tijdje later moest ik mij in Voorschoten melden om gekeurd te worden voor de marine.” Ton, die voor zijn diensttijd werkzaam was bij de stoomketelmakerij Ingelse in Schiedam, moest zich nu melden bij het Marine Opleidingskamp in Hilversum.

Kortweg het MOKH.

“Dat was een voormalig Duits militair kamp. We leerden daar in twee maanden tijd schieten, exerceren en andere militaire vaardigheden. Daarna ging ik drie maanden naar Amsterdam waar ik een opleiding volgde voor turbine-machinist. Voor mij het begin van het vergaren van kennis over scheeps-

motoren en alle andere technische zaken die je op schepen tegen kon komen. In Amsterdam werden we gehuisvest op het schip Hr.Ms Buffel. We sliepen in hangmatten. Je moest die dingen na gebruik netjes opbergen en 's avonds weer aan het plafond ophangen. Best wel bijzonder.

De groep die samen met mij de opleiding volgde bestond uit een BAK. Zeg maar wat bij de landmacht een peloton was. Ik heb me laten vertellen dat het woord bak is afgeleid van het daadwerkelijke baksysteem waaruit het dagelijks eten moest worden geschept. Mijn bak telde 25 man.

Ik vond het kennis opdoen van al die technische zaken super boeiend. Deed ook erg mijn best en slaagde na drie maanden cum laude als de beste van de bak.”

Vervolgens moest Ton naar de kaderschool in Hilversum voor de korporaalsopleiding.

“Maar de bevordering tot korporaal zou uiteindelijk pas in de laatste maanden van mijn diensttijd, toen we alweer terug in Holland waren, daadwerkelijk

plaatsvinden.

Het was op de kaderschool, tijdens een sportonderdeel dat ik te horen kreeg dat ik naar Nieuw-Guinea moest. Met een man of vijf moesten we een korte keuring ondergaan. Die keuring stelde niet veel voor. Bloeddruk meten en dat soort zaken. Allemaal goedgekeurd. Na twee weken inschepingsverlof vertrok ik op 10 juni 1962 met een DC7 over de noord naar Biak. Een voorspoedige reis al hadden we in Tokio 4 uur vertraging omdat op de startbaan een Japans toestel door zijn voorwiel was gezakt. Maar de KLM zorgde voor een bezoek aan een Japans theehuis. Best leuk om mee te maken."

Aangekomen op Biak werd onze hoofdpersoon geplaatst in de werkplaats van de Marine kazerne Sorido.

"Dagelijks bezig met allerlei klussen. Repareren, opknappen, dat soort zaken. Zelfs wasmachines weer aan de praat krijgen. Die kwamen uit de huizen van de aan wal geplaatste officieren en onderofficieren. Kortom, werk waar ik niet echt op zat te wachten. Daarom stapte ik naar mijn chef werkplaats met de vraag of ik overgeplaatst kon worden. Ik wilde een varende bestemming. Liefst aan de zuidkust.

De man snapte niet dat ik ontevreden was met mijn werk op Biak. "Voor een milicien (dienstplichtige) is dit toch een prachtig baantje", meende hij. Ik hield voet bij stuk en niet veel later kreeg ik te horen dat mijn wens vervuld zou worden.

In Kaimana moest voor een korporaal-machinist op een landingsvaartuig ingevallen worden. Dat landingsvaartuig was een zogenaamde LCPR. In mijn geval de Hr. Ms. LCPR 9532.

Bij de poort van de kazerne kreeg ik te horen dat de boot op dat moment nog op zee was. Dus moest ik zolang op de kazerne wachten tot hij binnenkwam. Op de kazerne liep ik een klasgenoot van de Schiedamse Technische school tegen het lijf. Henk Douma. Wat was de wereld weer klein. Hij was een paar weken eerder aangekomen.

Toen de L 9532 voor anker ging kon ik inschepen. Op weg naar mijn boot kwam ik de mariniers tegen die de L 9532 terug naar Kaimana had gebracht. Ze hadden een gevangengenomen infiltrant bij zich. Dat was de eerste keer dat ik een plopper van dichtbij mocht aanschouwen. Het was maar een mager mannetje."

"Wat we zoal deden? Nou vooral gevechtsgroepen mariniers, 6IB infanteristen, politie en zelfs PVK-militairen op de plaats van bestemming brengen. Meestal dus naar gebieden waar infiltranten waren gesignaleerd. Of ik bang was? Nou nee, niet echt. Ik stond er eigenlijk nooit bij stil dat je vanaf de kust wel eens door ploppers beschoten kon worden.

Naast het vervoer van de militairen was ook het vervoeren van vracht een van onze opdrachten.

We sliepen aan boord. Maar na een paar dagen kwam daar verandering in. Voortaan zouden we 's nachts op de wal in een leegstaande woning gaan slapen.

We kregen nu ook een bewapening in de vorm van een Garant geweer met patroongordel, een bajonet en munitie."

Toen Ton op de L 9532 kwam bleek de man die hij moest vervangen inmiddels weer aan boord was.

"Maar er was ook voor mij genoeg te doen. Dus voorlopig bleef ik een van de bemanningsleden. Aan boord hadden we nogal last van kakkerlakken.

Die bestreden we met sigarettentinnetje gevuld met suikerwater.

Onze boot was bewapend met twee punt 50 mitrailleurs aan de voorzijde.

Een aan stuurboord, de ander aan bakboord. Met zo'n stalen plaat als

bescherming voor de schutter. Verder nog een punt 30 mitrailleur. Voor de stuurhut op de overkapping van het manschappenverblijf lag een opgeblazen rubberboot. Een zogenaamde Zodiac.

Het landingsvaartuig beschikte over twee dieselmotoren."

Ton maakte over zijn Nieuw-Guinea avontuur een boek dat hij in een kleine oplage, met name voor zijn naaste familieleden, liet inbinden. We mogen daaruit, waar nodig, citeren.

Het boek vermeldt dat er op 23 juni officieel een einde komt aan zijn Kaimana periode. Om terug naar Biak te gaan, scheidt hij in op het fregat Hr. Ms. Evertsen "Tijdens deze reis zou ik mijn meest spannende avontuur beleven", vertelt hij. "Op het laatste traject naar Biak stond ik met de wasbaas van het schip te praten aan de reling van het middenschip. De zee was vlak. En het was een

wolkeloze hemel. Ineens viel ons op dat de Evertsen een soort zigzag koers aanhield. Plotseling was daar ook een Neptune van de MLD die laag met ons meevloog. Vanuit dat toestel hing een lijn met daaraan een boei die door het water ging. Toen klonk het alarm. Een teken dat iedereen het dek moest verlaten. De gevechtsposten werden bemand. En als je niet tot de schutters behoorde moest je naar het manschappenverblijf gaan. Alle deuren werden afgesloten.

Via de boordroep deelde de commandant mee dat er een vijandelijke onderzeeboot was gesignaleerd. Samen met de Neptune maakten we daar nu jacht op. Na een periode van pakweg een half uur, drie kwartier, meldde de commandant dat de achtervolging werd afgebroken. Later begreep ik dat

er waarschijnlijk een Russische bemanning op de onderzeeër had gezeten. Kortom, allemaal zeer heftig dus.”

Terug op Biak wordt Ton weer in de werkplaats aangesteld. Dan volgt het bekende dagschema. Om 7 uur baksgewijs, zeg maar het appél. Dan werken tot 1 uur in de middag. Elke derde werkdag moest ook hij wachtlopen. “Hoewel ik niet zo’n zwemmer was, ging ik vaak naar het karangstrand van de Waterbasis. Het zwembad op de marinekazerne Sorido.

In deze periode kwam ik weer in contact met Jan Willem Bugel die ik goed kende van eerdere opleidingen. Hij was gearriveerd, vanuit Curaçao met Hr Ms Overijssel. Kortom, we gingen al snel weer eens stappen. Jan Willem had nog een fles Port die we soldaat moesten maken. We bestelden eerst een biertje zodat we een glas hadden om de Port op te drinken. Jan Willem dronk een kwartfles en ik de andere driekwart. In beschonken toestand gingen we terug naar de kazerne. Elkaar ondersteunend om overeind te blijven. En ja hoor. Je kon erop wachten. Een jeep van de Marechaussee hield ons staande. Ik kon niet echt meer uit mijn woorden komen. Dus vertelde Jan Willem het verhaal dat we elkaar als oude vrienden eindelijk weer ontmoet hadden. En dat moesten vieren. Wonder boven wonder mochten we instappen en brachten ze ons terug naar de kazerne. Die mannen hadden gelukkig begrip voor de situatie.”

Op 11 september vliegt Ton met een DC3 van de Kroonduif naar Manokwari. Hij voegt zich dan bij een groep

machinisten die de hoofdmotor van Hr Ms Snellius optimaal moeten reviseren voor de thuisreis naar Holland. Het schip ligt op de scheepswerf Konijnenburg. Op 5 oktober gaat een van de machinisten repatten. Ton vraagt daarop om diens plaatsing als bemanningslid. Dat wordt geaccepteerd en zo zal hij met de Snellius de thuisreis aanvaarden. Het wordt een bijzondere reis. Soms ligt het schip een tijdje stil als er problemen met de motoren zijn. Maar die worden door de mannen in de machinekamer altijd weer opgelost.

Regelmatig worden havens aangedaan om voedsel en brandstof in te slaan. Zoals in de haven van Bombay. Ook Ton gaat dan als het even kan de wal op. Zo ziet hij heel wat van de wereld. Na het Suezkanaal valt de reis door de Middellandse Zee behoorlijk tegen.

“Toen hadden we zeer slecht weer. Windkracht 7. Heel veel deining. Kortom, ik ben op dat traject vaak zeeziek geweest. Toen we in Holland arriveerden stonden ook mijn ouders op de kade. Ik zou pas de volgende dag van het schip af mogen. Dus heb ik ze maar een uitgebreide rondleiding op de Snellius gegeven. Een dag later was ik eindelijk weer thuis in Schiedam.”

Hij moet dan nog drie maanden dienen. Die periode bestaat uit werken op de Snellius die op de werf van Gusto in Schiedam opnieuw uitgebreid moet worden gereviseerd. Pas nu volgt zijn benoeming tot korporaal. Bijzonder is dat hij na de dagelijkse werktijd gewoon thuis kan overnachten. Officieel is zijn standplaats de Van Ghentkazerne in Rotterdam.

Dan komt de dag dat hij afzwaait en afscheid neemt van de marine.

“Ja, al met al was mijn diensttijd erg boeiend. Ik kijk er nog altijd met voldoening op terug. Want, zoals ik eerder al zei, ik was een marineman in hart en nieren.”

Aanvankelijk ging Ton eerst nog werken bij zijn oude baas, de stoomketelmakerij Ingelse. Daarna volgde een lange carrière bij een aantal grote scheepswerven. Hij heeft op heel wat schepen de instelling van het brandstofsysteem afgesteld. Met trots kijkt hij echter terug op de bouw van de Taiwanese onderzeeërs waar in Nederland zoveel over te doen was.

“Ik gaf daarbij instructie aan een groep toekomstige bemanningsleden betreffende de platformsystemen. Dat zijn de specifieke systemen voor een onderzeeboot ”

“Ja”, zegt zijn vrouw Dit. “Dan bracht hij die mannen rustig mee en zat ons huis propvol met Taiwanese die ik niet kon verstaan.”

Samen kregen ze twee zonen. Die zorgden voor vier kleinkinderen.

Ook weer zonen. Dus het voortbestaan van het geslacht Van Eijk is voorlopig gewaarborgd.

Passie voor een vergeten bataljon

Rik van den Brink verzamelt alles over het 6 IB

door Ed van Tuijl

Haalderen – Rik van den Brink is 25 jaar jong. Ten opzichte van ons veteranen dus van een super jonge generatie. Maar heel opvallend heeft hij wel degelijk alle aandacht voor ons. Voor de mannen die in het zesde Infanterie Bataljon de militaire dienstplicht vervulden. Hij heeft als grote hobby namelijk het verzamelen van alles, maar dan ook echt alles, wat met Oranje Gelderland te maken heeft. Reden genoeg om hem thuis eens op te zoeken en zijn collectie te bewonderen.

We reizen af naar het Gelderse Haalderen. Een landelijk dorp ten zuiden van Arnhem. Daar woont hij met vriendin en echtgenote Femke "Ik heb altijd iets gehad met militaire zaken", zegt hij. "Daarom had ik daar intussen ook wel een aantal zaken als emblemen, rangtekens en dergelijke in mijn bezit. Totdat ik drie jaar geleden, tijdens mijn zoektochten op internet het 6de Infanterie Bataljon zag staan. Bij verder zoeken viel het me op dat daarover heel weinig terug te vinden was. Min of meer daartoe aangetrokken begon ik mij toen juist op dit bataljon te focussen. Het regiment Oranje Gelderland. Zo leerde ik dat deze dienstplichtige jongens naar Nieuw-Guinea werden uitgezonden. Zij gingen met name de zuidkust bewaken. In Merauke, Fak Fak, Kaimana en Sorong.

**Rik naast zijn trots.
Het uitgaanstenu en
het gevechtstenu.**

Vorig jaar kwam ik in contact met Wim van Delden. Een Nieuw-Guinea veteraan uit Grave. Hij kon me op het gebied van informatie goed verder helpen. Ik kreeg ook spullen uit zijn Nieuw-Guinea tijd."

Toen Femke en Rik in augustus vorig jaar hun huis kochten was het voor Rik vanzelfsprekend dat een van de slaapkamers gereserveerd zou worden voor zijn hobby. Als we de ruimte betreden word ik op slag wat emotioneel. Daar staan twee etalagepoppen. De een gekleed in ons uitgaanstenu. Helemaal compleet. Tot aan een stropdas toe. Overigens ook met witte beenkappen. Wij in Merauke hebben die eind 1961 en in 1962 nooit gedragen. Bij ons was het gewoon de pijpen over de, naar ik meen me te herinneren, bruine legerschoenen.

Rik: "Ja daar is nog wel eens wat discussie over. Maar ik heb intussen het idee gekregen dat er per garnizoensplaats

verschillende regels werden gehanteerd.

Dus in Kaimana bijvoorbeeld wel die witte kappen en in Merauke niet.”

De andere etalagepop is gehuld in het gevechtstenuue. Ook helemaal compleet. Met de befaamde jungleboots aan de voeten.

“Mooi dingen om te zien. Maar naar ik begrepen heb niet echt bruikbaar vanwege de slechte kwaliteit,” zegt Rik.

“Ja vooral bij ons in Merauke”, reageer ik. “Daar had je veel moerassen met op de bodem de zogenaamde Lumpur klei. Daar werd je dan in vastgezogen waardoor de zolen van die jungleboots na een paar dagen op patrouille gewoon los begonnen te scheuren.”

De gevechtspakking is compleet met bajonet en de bekende karabijn. Voor dit geweer bezit Rik een certificaat dat het wapen voldoende onklaar gemaakt is zodat je het in huis mag hebben. Ook voor het hebben van de bajonet heeft hij een toestemming.

We zien twee plunjezakken. De een gekregen van Wim van Delden. De andere heeft een opdruk die duidelijk maakt dat hij ooit speciaal voor Nieuw-Guinea dienst heeft gedaan.

Op onze vraag of hij ook onze dagelijkse outfit op de kazerne, het zogenaamde ‘witje’ heeft, zegt hij ontkennend: “Nee, ik kan niet aan de korte blauwe broek komen. Jammer maar helaas.”

Op welke voorwerpen in zijn collectie is hij het meeste trots? Rik wijst op de twee kostuums.

“Deze natuurlijk. Ik had nooit gedacht dat ik die outfit zó compleet zou kunnen krijgen. Ik heb trouwens nog een wens. Ik zou dolgraag het uitgaanstenuue van een soldaat van het Papoes Vrijwilligers Korps willen verzamelen. Kijk, de hoed heb ik al. Maar dat zal wel een wens blijven, vrees ik.”

In een andere opberg box zien we twee rijstpannetjes liggen. Een van de twee zelfs compleet met de daarvoor bestemde hoes.

Het voordeel van Rik als meubelmaker/scheepsinterieur bouwer laat zich raden. Voor alle kleinere items heeft hij een speciale ladekast ontworpen. Je trekt 'n lade open en hebt meteen het overzicht over de voorraad emblemen en rangtekens en dat soort zaken.

De la daaronder een overzicht van de mouwschildjes. De oorspronkelijke ijzeren en de plastic uitvoeringen. Ook nog een van stof die later bij een of andere gelegenheid werden verstrekt. Verder zien we de bekende sigarettenkoker met ingebouwde aansteker. Allerlei speldjes en zelfs een sigarenbandje met het opschrift Oranje Gelderland.

Rik: "Ik kan deze kast nog altijd verder uitbreiden met een aantal nieuwe lades.

Het bovenste deel wordt dan een vitrine. Ook moeten er nog meer vitrinekasten komen. Die maak ik uiteraard allemaal zelf. Ik ben tenslotte zoals reeds opgemerkt, meubelmaker/scheepsinterieur bouwer van beroep.

Wat ik verder wil? Nou nog jaren doorgaan met het zoeken naar voorwerpen die te maken hebben met het 6IB. Ik hoop natuurlijk in contact te komen met de verschillende veteranen die nog spullen uit Nieuw-Guinea hebben. Zodra de ruimte verder is ingericht, kan ik misschien veteranen uitnodigen om een bezoek te brengen aan mijn 'mini museum' Ik loop nog na te denken hoe ik dat in kan vullen. Voor het behoud van deze collectie zal ik wellicht een keer een stichting oprichten.

Mijn belangrijkste drijfveer is immers dat ik wil voorkomen dat jullie verhaal vergeten wordt. Dat is na 1962 gebeurt. Dat mag niet nog een keer gebeuren. Jullie streven voor een rechtvaardige zaak. Dat moet ook bij de komende generaties bekend blijven."

Wie heeft thuis nog spullen liggen die betrekking hebben op je diensttijd bij het 6I B.? Wellicht ergens op zolder. Rik wil ze dolgraag hebben.

Neem contact met hem op.
Mail naar:
rikvandenbrink98@gmail.com

Luisteren Bladeren.

De meeste van ons kennen de reclame slogan "Wie luistert weet meer". Nu ik daar een tijdje mee rondloop dringt het steeds meer tot mij door dat deze slogan niet nieuw is maar al eeuwen bestaat en gelukkig hebben daar vele mensen gebruik van gemaakt. Af en toe kom je mensen tegen die "NOG" kunnen luisteren. Om het wat ouderwets te zeggen het voelt als een streling van de ziel zo'n open gesprek waar je wederzijds iets van je zelf laat zien. Een paar weken geleden had ik het voorrecht om deel te mogen nemen aan een bijscholing van het "Veteranenondersteunings team". Het **5G model** kwam aan de orde. Elk mens, ook jij en ik (vanuit onze NNG tijd en anders), kennen dit model vanuit het praktische leven met een vaste volgorde;

1. Een heftige **Gebeurtenis**
2. Ons **Gevoel**
3. Welke **Gedachte** ontstaat.
4. Je past je **Gedrag** aan.
5. Wat zijn de **Gevolgen** hiervan?

Als je mensen wenst te ondersteunen dan is stilte, ruimte en vertrouwen in elkaar belangrijk. Het aantal woorden dat gesproken wordt zijn van geen enkele waarde maar het luisteren naar de ander. Dit is de moeilijkste oefening voor ons allen. Kunnen we in het persoonlijke gesprek ontdekken welke gebeurtenis in het verleden de oorzaak is geweest dat iemand in de stress terecht is gekomen. In een situatie van het verlies van controle op de gang van zaken in en rond je leven. Met familie, kennissen, kerk, werkgever, geld, oorlog, niet verrichte vergeten acties?? "Of we in een oorlog belanden hangt ook af van ons eigen gedrag", volgens Mart de Kruif in een Unesco lezing in Utrecht. Op zoek naar de oorzaak van ongewenst gedrag van ons zelf en anderen.

In de film "Exodus: Gods en Kings" spreekt een "KIND" tot Moses "ik heb de ellende gezien en huilen gehoord, ga en red mijn volk. Moses luistert en vertrouwt op het woord van "ik zal er zijn". Hij verlaat zijn vrouw en familie en gaat op weg naar zijn broeders en zusters, die in slavernij leven in Egypte. Kort door de bocht zou ik ook kunnen zeggen hij luisterde en ging op weg en nam de Zegen van Pinksteren, de krachtige wind die al het oude omver blies en ruimte gaf voor nieuwe inzichten. Hij moet hebben geleefd met het Pinkster gebed in zijn hart: Schenk Uw geest van wijsheid / schenk Uw geest van verstand / schenk Uw geest van inzicht / schenk Uw geest van ontzag voor God / schenk Uw geest van Sterkte en van kennis om goed en kwaad te onderscheiden en als laatste Schenk Uw Geest van Liefde om mijn naaste te zien.

Wat kan de wereld om ons heen veranderen als we hier een klein graantje

van meepikken. In een vraag gesprek spraken wij over de kenmerken/ betekenis van Eenzaamheid. Bij eenzaamheid ontbreekt iedere vorm van interactie. Het ontbreekt aan iedere vorm van een persoonlijk gesprek. Er wordt door niemand geluisterd naar die persoon. Die persoon durft misschien niet meer te praten bij gebrek aan vertrouwen. Kunnen wij het opbrengen om te luisteren, in de stilte de ellende van de ander horen. Met elkaar echt te praten over zaken die ons zwaar op het hart liggen?

Als we Rust en Vrede willen, moeten we actief zijn in het luisteren en ingrijpen waar gescholden wordt en niet aanvaardbare handelingen plaats vinden. Elkaar een plek gunnen op deze aarde en samen bouwen aan de toekomst in respect voor elkaars cultuur geeft rust en Vrede.

Gorrit van Berkum.

Kroniek van Nieuw Guinea

Ons verenigingslid, prof. dr. René Hoksbergen, werkte jarenlang aan een zo volledig mogelijk boekwerk over Nieuw-Guinea en binnenkort zal het resultaat, een omvangrijk werk in maar liefst drie delen, onder de naam "Kroniek van Nieuw-Guinea" verschijnen.

Veel omvangrijke boeken zijn er over Nieuw-Guinea niet geschreven zeker de laatste jaren niet. De redactie van de Nieuwsbrief van de Vereniging Nieuw-Guinea Militairen wil daarom mede op het verzoek van onze beschermheer en het bestuur van de vereniging graag aandacht besteden aan dit belangrijke werk, dat op maandag 4 november a.s. zal worden gepresenteerd.

Duizenden jaren lang leefden er op Nieuw-Guinea, na Groenland het grootste eiland ter wereld, vele Papua-volken, gescheiden van elkaar door bijna ondoordringbaar oerwoud. hoge bergen of uitgestrekte moerassen. In stamverband kenden zij elk hun eigen taal en religie, waarin de voorouderverering een cruciale rol speelde. De Papoea's ontwikkelden groentetuinen en hielden varkens, die tijdens de belangrijke varkensfeesten genuttigd werden. Beschilderd en in prachtige uitdossing werd er dan gedanst en gezongen, vele uren lang. Mannen kregen bij de vrouwen meer aanzien door in gevecht te gaan met naburige stammen en daar zoveel mogelijk 'koppen te snellen'.

Pas in het midden van de 19e eeuw begon er van buitenaf belangstelling voor het eiland te ontstaan en werden er vanuit veel landen ontdekkings-tochten georganiseerd. Zendelingen en missionarissen werden geïntroduceerd en de eeuwenoude vormen van lokaal geloof werden langzaam vervangen door katholicisme en protestantisme. Eenvoudige gezondheidszorg en dorpscholen verschenen, maar veel oude, ook schadelijke, gewoonten en gebruiken bleven nog lang bestaan.

In de Tweede Wereldoorlog hielden de Japanners tussen 1942 en 1945 er verschrikkelijk huis. Na de oorlog besteedde Nederland veel meer aandacht aan dit laatste deel van haar voormalige kolonie Nederlands-Indië. De Papua-bevolking moest naar zelfstandigheid worden geleid, maar daar dacht de jonge Republiek Indonesië, zeg Soekarno, anders over. Na toenemende infiltraties door Indonesische militairen dreigde in 1962 de situatie op een echte oorlog uit te draaien. Vanwege de grote druk vanuit Amerika, dat vreesde Indonesië aan het communisme te verliezen, moest Nederland bakzeil halen. Nieuw-Guinea werd onderdeel van Indonesië. De zogenaamde "Daad van Vrije Keuze" van 1969 veranderde dit niet. Voor de Papoea's ontstond een heel nieuwe situatie. Hun bezitsrechten op land werden genegeerd. Op grote schaal vindt er houtkap plaats en verschijnen er vele grote oliepalm-plantages. De enorme mijnbouw van goud, koper, nikkel e.a. vervuult land en rivieren.

Door de omvangrijke transmigratie van vooral Javanen naar Papua, vormen de oorspronkelijke bewoners nog slechts een minderheid in hun eigen land. Verzet tegen de Indonesische militaire overheersing leidde in februari 2023 tot de gijzeling van Nieuw-Zeelands piloot. Dit om meer internationaal meer

aandacht te krijgen voor de grote leefproblemen van de Papoea's.
Bij het uitkomen van deze Kroniek zit deze piloot nog steeds gevangen.

Alles wat U altijd al wilde weten over de geschiedenis, land, cultuur en politieke situatie van de volken in Nieuw-Guinea, thans Papua Indonesië, is in deze lijvige trilogie te vinden.

Maandag 4 november a.s. vindt de **presentatie** plaats van de driedelige KRONIEK van Nieuw-Guinea.
Papua-Indonesië, van ontdekking tot vrijheidsstrijd, 1500 tot heden.
Eeuwenoude Papuavolken speelbal van de wereldgeschiedenis,
in hun voortbestaan bedreigd.
Uitgever Aspect in Soesterberg

Locatie: Kontakt der Kontinenten Soesterberg
Amersfoortsestraat 20
Ingang auto's Richelleweg 1
Ruime parkeergelegenheid
Met de bus 56 of 34 vanaf Station Amersfoort, elk kwartier
Inloop 14.00 uur
Presentatie 15.00 uur

U bent van Harte welkom

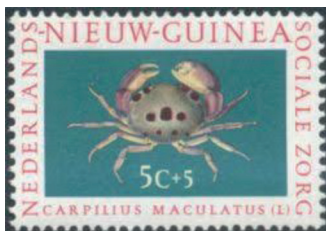

Foto's reünie 2024

We werken aan een nieuwe website, zodra deze gereed is zullen alle foto's hierop te vinden zijn.

Sociale Zorg

Voor ACUTE hulp en NOODOPVANG
bel je met Veteranen Loket 088-334 00 00

Neem contact op met één van onze hieronder vermelde leden voor inlichtingen

Peter Beers	0517-413 506	beers.p@hotmail.com
Gorrit van Berkum	0516-850 186	gtvberkum@quicknet.nl
Ad Bouterse	0224-215 621	ad.bouterse@hetnet.nl
Adrie Poortvliet	0118-463 259	adriepoortvliet@hetnet.nl
Jan Wouters	073-6212 997	Ja.wouters@planet.nl

LANDELIJK VETERANENONDERSTEUNERS NETWERK

24 uur per dag bereikbaar gedurende 7 dagen in de week

NOORD	Groningen, Friesland en Drenthe	06-2343 9756
OOST	Gelderland, Flevoland en Overijssel	06-1318 3687
WEST	Noord-Holland, Zuid Holland en Utrecht	06-2341 4758
ZUID	Zeeland, Brabant en Limburg	06-2346 2736

Coördinatie binnen de Vereniging Nieuw-Guinea Militairen
Jaap van Hensbergen
06-5319 9548
hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Vrede maken we samen

Het kunnen leven in vrede en vrijheid is geen vanzelfsprekendheid. Daar moeten we ook vandaag de dag aan blijven werken. Veteranen die tijdens en na de Tweede Wereldoorlog voor onze vrijheden hebben gestreden, verdienen daarom onze waardering. Zij spreken immers uit eigen ervaring over oorlog en conflict. Vandaar dat vfonds, het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg de veteranenreünies mede mogelijk maakt.

Vfonds kan, mede dankzij inkomsten uit loterijen, jaarlijks ruim 200 initiatieven steunen die, vanuit de lessen getrokken uit het verleden, bijdragen aan onze sterke democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving. Deze initiatieven zijn uiteenlopend: van veteranenreünies en films zoals de Slag om de Schelde, tot aan theatervoorstellingen en innovatieve onderwijsprojecten. Verschillende generaties worden zo gestimuleerd zich hier actief voor in te zetten. Wilt u ook bijdragen aan vrede & vrijheid? Kijk dan op vfonds.nl/steun-ons.

